

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2022

YEARBOOK

2022

ГОДИНА 13
БРОЈ 20

VOLUME 13
NO 20

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2022
YEARBOOK
2022

ГОДИНА 13
БР. 20

VOLUME XIII
NO 20

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

ГОДИШЕН ЗБОРНИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

За издавачот:

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

Издавачки совет

проф. д-р Дејан Мираковски
проф. д-р Лилјана Колева-Гудева
проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска
проф. д-р Светлана Јакимовска
проф. д-р Ева Горѓиевска

Редакциски одбор

проф. д-р Ралф Хајмрат – Универзитет од Малта, Малта
проф. д-р Неџати Демир – Универзитет од Гази, Турција
проф. д-р Ридван Цанин – Универзитет од Едрене, Турција
проф. д-р Стана Смиљковиќ – Универзитет од Ниш, Србија
проф. д-р Тан Ван Тон Та – Универзитет Париз Ест, Франција
проф. д-р Карин Руке Бритен – Универзитет Париз 7 - Дени Дидро, Франција
проф. д-р Роналд Шејфер – Универзитет од Пенсилванија, САД
проф. д-р Кристина Кона – Хеленски Американски Универзитет, Грција
проф. д-р Златко Крамариќ – Универзитет Јосип Јурај Штросмаер, Хрватска
проф. д-р Борјана Просев-Оливер – Универзитет во Загреб, Хрватска
проф. д-р Татјана Гуришиќ-Беканович – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
проф. д-р Рајка Глушица – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
проф. д-р Марија Тодорова – Баптистички Универзитет од Хонг Конг, Кина
проф. д-р Зоран Поповски – Институт за образование на Хонг Конг, Кина
проф. д-р Елена Андонова – Универзитет „Неофит Рилски“, Бугарија
м-р Диана Мистреану – Универзитет од Луксембург, Луксембург
проф. д-р Зузана Буракова – Универзитет „Павол Јозев Сафарик“, Словачка
проф. д-р Наташа Поповиќ – Универзитет во Нови Сад, Србија
проф. д-р Светлана Јакимовска, проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска,
проф. д-р Ева Горѓиевска, проф. д-р Махмут Челик, проф. д-р Јованка Денкова, проф. д-р Даринка
Маролова, доц. д-р Весна Коцева, доц. д-р Надица Негриевска, доц. д-р Марија Крстева,
доц. д-р Наталија Поп Зариева, проф. д-р Игор Станојоски, доц. д-р Лидија Камчева Панова

Главен уредник

проф. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

проф. д-р Ева Горѓиевска

Јазично уредување

м-р. Лидјана Јовановска (македонски јазик)
доц. д-р Сашка Јовановска (англиски јазик)
доц. д-р Наталија Поп Зариева (англиски јазик)

Техничко уредување

Благој Михов

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“-Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10-А п. факс 201, 2000 Штип
Република Северна Македонија

YEARBOOK FACULTY OF PHILOLOGY

For the publisher:

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Editorial board

Prof. Dejan Mirakovski, PhD
Prof. Liljana Koleva-Gudeva, PhD
Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD
Prof. Svetlana Jakimovska, PhD
Prof. Eva Gjorgjievska, PhD

Editorial staff

Prof. Ralf Heimrath, PhD - University of Malta, Malta
Prof. Necati Demir, PhD - University of Gazi, Turkey
Prof. Ridvan Canım, PhD - University of Edrene, Turkey
Prof. Stana Smiljkovic, PhD - University of Nis, Serbia
Prof. Thanh-Vân Ton-That, PhD - University Paris Est, France
Prof. Karine Rouquet-Brutin PhD - University Paris 7 – Denis Diderot, France
Prof. Ronald Shafer PhD - University of Pennsylvania, USA
Prof. Christina Kona, PhD - Hellenic American University, Greece
Prof. Zlatko Kramaric, PhD - University Josip Juraj Strosmaer, Croatia
Prof. Borjana Prosev – Oliver, PhD - University of Zagreb, Croatia
Prof. Tatjana Gurisik- Bekanovic, PhD - University of Montenegro, Montenegro
Prof. Rajka Glusica, PhD - University of Montenegro, Montenegro
Prof. Marija Todorova, PhD - Baptist University of Hong Kong, China
Prof. Zoran Popovski, PhD - Institute of education, Hong Kong, China
Prof. Elena Andonova, PhD - University Neofilt Rilski, Bulgaria
Diana Mistreanu, MA - University of Luxemburg, Luxemburg
Prof. Zuzana Barakova, PhD - University Pavol Joseph Safarik, Slovakia
Prof. Natasa Popovik, PhD - University of Novi Sad, Serbia
Prof. Svetlana Jakimovska, PhD, Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD,
Prof. Eva Gjorgjievska, PhD, Prof. Mahmut Celik, PhD, Prof. Jovanka Denkova, PhD,
Prof. Darinka Marolova, PhD, Prof. Vesna Koceva, PhD, Prof. Nadica Negrievska, PhD,
Prof. Marija Krsteva, PhD, Prof. Natalija Pop Zarieva, PhD, Prof. Igor Stanojoski, PhD,
Prof. Lidija Kamceva Panova, PhD,

Editor in chief

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Managing editor

Prof. Eva Gjorgjievska, PhD

Language editors

Liljana Jovanovska, MA (Macedonian language)
Prof. Saska Jovanovska, PhD, (English language)
Prof. Natalija Pop Zarieva, PhD, (English language)

Technical editor

Blagoj Mihov

Address of editorial office

Goce Delchev University
Faculty of Philology
Krste Misirkov b.b., PO box 201
2000 Stip, Republic of North Macedonia

СОДРЖИНА CONTENTS

Книжевност

Natalija Pop Zarieva, Krste Iliev, Kristina Kostova
FROM THE ROMANTICS TO STOKER: CULTURE,
APPEAL AND LONGEVITY OF THE MYTH..... 9

Марина Иванова
ПРИКАЗ НА ВРСКАТА МЕЃУ РЕАЛНОСТА И ФИКЦИЈАТА ВО
„СТАРЕЦОТ И МОРЕТО“ ОД ЕРНЕСТ ХЕМИНГВЕЈ
Marina Ivanova
DEPICTION OF THE CONNECTION BETWEEN REALITY AND
FICTION IN “THE OLD MAN AND THE SEA” BY ERNEST HEMINGWAY 17

Лилјана Јовановска
СИМБОЛИКАТА НА ЗНАЧЕЊЕТО НА ПТИЦИТЕ ВО
ДЕЛАТА НА ВИДОЕ ПОДГОРЕЦ
Liljana Jovanovska
SYMBOLISM OF THE MEANING OF BIRDS IN THE WORKS
OF VIDOE PODGOREC..... 27

Kristina Kostova, Krste Iliev, Dragan Donev
ANALYZING IMAGE SCHEMAS IN EXCERPTS OF SOME
SHAKESPEAREAN PLAYS

Krste Iliev, Natalija Pop Zarieva, Dragan Donev
ONE RECURRENT THEME: REVENGE IN SHAKESPEARE’S TRAGEDIES,
HISTORIES AND COMEDIES 39

Преведување и толкување

Марија Леонтиќ
ПРВИТЕ ПРЕВЕДУВАЧИ НА ОСМАНСКО-ТУРСКИ
ДОКУМЕНТИ И ПРВИТЕ ИСТРАЖУВАЧИ НА ОСМАНЛИСКИОТ
ПЕРИОД ВО МАКЕДОНИЈА
Marija Leontik
THE FIRST TRANSLATORS OF OTTOMAN-TURKISH
DOCUMENTS AND THE FIRST RESEARCHERS OF OTTOMAN
PERIOD IN MACEDONIA 45

Даринка Маролова
СИНТАКСИЧКАТА ПОВЕЌЕЗНАЧНОСТ ВО ТОЛКУВАЧКИОТ ПРОЦЕС
Darinka Marolova
SYNTACTIC AMBIGUITY IN INTERPRETING PROCESS..... 57

Методика

Sanja Gasov
THE ROLE OF THE PEDAGOGUE IN 12 EUROPEAN COUNTRIES 85

Мирјана Пачовска
КОМУНИКАТИВНИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ ВО УЧЕБНИЦИТЕ
ПО ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК
Mirjana Pachovska
COMMUNICATIVE PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE
TEXTBOOKS OF GERMAN LANGUAGE 93

Јазик

Даринка Маролова, Марина Христовска
СЛОЖЕНИТЕ ИМЕНКИ ВО СОВРЕМЕНИТЕ
СТРУЧНИ ЈАЗИЦИ (ГЕРМАНСКИ, МАКЕДОНСКИ)
Darinka Marolova, Marina Hristovska
COMPOUND NOUNS IN MODERN SPECIALIZED LANGUAGES
(GERMAN, MACEDONIAN) 107

Сељвије Селмани
СУФИКСНОТО ИЗВЕДУВАЊЕ ВО ПРОЗАТА НА ФАИК КОНИЦА
Seljvije Selmani
THE SUFFIX DERIVATION IN FAIK KONICA'S PROSE 113

СУФИКСНОТО ИЗВЕДУВАЊЕ ВО ПРОЗАТА НА ФАИК КОНИЦА

Селвије Селмани¹

¹Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
selmaniselvije@gmail.com

Апстракт: Зборообразувањето, иако многу важно во областа на лингвистиката, особено во јазичното збогатување, не е соодветно обработено. Изучувањето на јазикот на Коница во однос на зборообразувањето е обработено многу малку или воопшто не, па затоа сметавме дека е соодветно овој труд да вклучи проучување на овој начин на зборообразување во неговата проза.

Предмет на проучување во овој труд е суфиксното изведување во делата на Фаик Коница: „Четири сказни од Зулуланд“, „Како ми изгледаше Албанија“, „Др. Ѓилпера ги открива корените на драмата на Мамурас“, „Албанија - карпестата земја на Југоисточна Европа“ и во други кратки списи.

Зборовите се групирани според начинот на зборообразување. Во овој труд користевме разни методи на истражување: методот на истражување (читање) и евидентирање (забележување) на соодветните зборови, методот на опис, класификација и споредба. Заклучоците што произлегуваат од спроведените истражувања се дека во прозата на Коница суфиксното изведување е доста богато и продуктивно.

Клучни зборови: *Фаик Коница, зборообразување, изведени зборови, суфикси*

THE SUFFIX DERIVATION IN FAIK KONICA'S PROSE

Selvije Selmani¹

¹Faculty of Philology Blaze Koneski, UKIM, Skopje
selmaniselvije@gmail.com

Abstract: The word formation, although very important in the field of linguistics, especially in the language enrichment, has not been adequately addressed. The language study done by Konica in terms of word formation has been elaborated very little or not at all, therefore according to me it is appropriate that this paper should include a study of this mode of word formation in his prose.

The subject of study in this paper is the suffix derivation in the works of Faik Konica: "Four tales from Zululand", "How did Albania appear to me", "Dr. Gilpera reveals the roots of Mamuras' drama", "Albania: The Rock Garden of Southeastern Europe" and other short writings.

Key words: *Faik Konica, word formation, derived words, suffixes*

Вовед

Едно од најистакнатите имиња на албанското новинарство, литература и култура воопшто е несомнено, Фаик Коница. Тој многу го збогати албанскиот збор со своите творби во проза и стихови, убаво и убедливо го испорача есејот, својата умешност ја докажа во бројни преводи, се покажа и како преведувач и публицист. Неговото име е синоним за извонреден уметнички талент, големо знаење и пред се искусен познавач на убавиот албански јазик.

Со чистиот албански јазик тој ги создаде едни од најубавите страници на албанската проза до сега, кои се читаат со фасцинација за идеите и за чистиот албански јазик каде што значењата блескаат во национална позадина (Hamiti 2009:169).

Анализата на зборообразувањето во одредени книжевни дела е можеби најдобрата можност за запознавање со нови зборови кои се образуваат врз основа на веќе постојните зборови или морфеми, а затоа што на тој начин дознаваме повеќе и за природата на јазикот.

Во однос на зборообразувањето во прозата на Коница го анализиравме суфиксното изведување. Направена е и статистичка анализа на изведените зборови каде е констатирано дека суфиксацијата преовладува со вкупно 527 зборови или во проценти 79.6%, од кои најпродуктивни се суфиксите : *-im, -je*.

Изведените зборови

Изведените зборови сочинуваат голем дел од зборовите на еден јазик. Ние го насочивме нашето внимание врз нив и ги анализиравме овие зборови и сме сведоци на продуктивноста на овој начин на кој се образуваат зборовите, според зборообразувачките модели кои постојат во јазикот.

Изведените зборови се формираат со додавање на префикси, суфикси или и двете заедно на зборообразувачката тема (Vesі 2005:45).

Според местото на наставките и според видот на нивната поврзаност со коренот, зборовите од овој тип се три вида :

- a) Зборови формирани со префикс
- b) Зборови формирани со суфикс
- c) Зборови формирани истовремено со префикс и суфикс“ (Thomai 2002:155).

Суфиксно изведување

Според Јани Томаи во делото на Александар Џувани и Еќрем Чабеј, „Суфиксите на албанскиот јазик“ (1962) се вклучени околу 170 наставки на албанскиот јазик (освен глаголските наставки), од кои повеќето се многу продуктивни (Thomai 2002:157).

Меѓу начините што се користат за збогатување на албанската лексика, не само во областа на именките, туку и во областа на придавките, глаголите и прилозите, централно место зазема формирањето со суфикси за најголемата разновидност на средствата и за продуктивноста (Hysa 2004:107). Со суфиксите се формираат именки, придавки, глаголи, прилози, од истите (Gramatika e gjuhës shqipe 2002:64).

Пример: muzik**ant** (muzikë) (Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe 1976:407).

Суфиксите пронајдени во прозата на Коница се во поголем број, вкупно 42: *-ar, -ant, -as(e), -atar, -acak, -an, -ak, -arak, -al(e), -avec, -azi, -eshë, -ës, -(ë)ri, -(ë)si, -ë(sor), -e, -ë(zi), -i, -ik(e), -im, -ist, --(i)sht, --ishte, - izëm, -je, -log, -logji, -llëk, -nik, -osh, -onjës, -or, -ore, -qar, -shëm, -(tar)-e, -tor(e), -th, -ues, -ushe, -ushë, -xhi*. Најпродуктивен од сите излегува суфиксот *-im*, со кој успеавме да најдеме 107 зборови.

Од анализираните дела на Коница изведените зборови се класифицирани според начинот на образување со суфикси. Во продолжение изведените зборови се дадени во табеларен приказ.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ НА ИЗВЕДЕНИТЕ ЗБОРОВИ СО СУФИКСИ

Суфикси	Изведени зборови	Вкупно
-ar	bregdetar, legjendar, çilfigar, luftar, gazetar.	5
-ant	muzikant.	1
-as(e)	tiranas, venedikas(e), haptas, vendas, filipinas, zvicras, elbasanas, fytas.	8
-atar	mesatar, peshkatar.	2
-acak	doracak, endacak, frikacak.	3
-an	italian, tunizian, algerian, afrikan.	4
-ak	ushtarak, perandorak, fshatarak, dhelparak, austriak, rrumbullak, gjysmak, shtëpiak.	8
-arak	qesharak.	1
-al	gjenial, natyral.	2
-avec	grindavec.	1
-azi	feshurazi, prerazi, ngultazi.	3
-eshë	Mbretëreshë, mikeshë, konteshë.	3
-ës	grabitës, humbës, tërheqës, bindës, shpikës, shitës, folës, tallës, nxënës, traditës, gjykatës, humbës, kositës, mbrojtës, vrasës, udhëheqës, përqeshës, urrejtës, prijës bindës.	20
-(ë)ri	djalëri, besnikëri, fisnikëri, filizëri, bujkrobëri, qytetëri, trimëri, gjallëri, ngjashmëri, gatishmëri, qëndrueshmëri, devotshmëri.	12
-(ë)si	largësi, bardhësi, bimësi, çiltërsi, gjerësi, oborrësi, mjekësi, armiqësi, kënaqësi, shqiptarësi, vështirësi, plotësi, robotësi, egërsi, miqësi, butësi, ftohtësi, rëndësi, rastësi, hollësi, zotësi, gjallësi, zemërligësi, fatbardhësi, gjakftohtësi, mendjelehtësi, kryenaltësi, marrësi, urtësi, udhëheqësi, kombësi, mundësi, zgjuarësi, shkurtësi, shpitimdhësi, lashtësi, brendësi, mirësi.	38
-ë (sor),-e	thelbësore, gjuhësore.	2
-ë(zi)	djallëzi	1
-i	dhelpëri, perandori	2
-ik(e)	gjermanik(e), italik, piktorik-e, enigmatik, makiavelike, ritmike, hieratike, simolike, diplomatik, daktilografike, monarkike, aziatike, gjeologjike, fisnike, arkeologjik, heroik, islamik, ironik, fotografike, akademike, romantike, magjike, dogmatike, pijanik, filologjike, artistike, anemik, alfabetik, numerike, tragjik, melankolike.	31

-im	përjetim, përjashim, zbukurim, mallëngjim, mbarim, krishtërim, largim, përkufizim, emërtim, përparim, zhvillim, pakësim, zemërim, pengim, guxim, shtrëngim, dëshpërim, tërbim, udhëtim, shkrim, bashkim, argëtim, pohim, përjashim, përfitim, urdhërim, mashtrim, krahasim, dyshim, shpjegim, kundërshtim, premtim, kurorëzim, besim, lëvdim, proponim, mësim, mbretërim, fluturim, gjykim, shkëlqim, nderim, shpërblim, dëfrim, shentërim, kremtim, bashkim, adhurim, mundim, kuptim, ndërrim, fitim, ndryshim, grupim, strehim, vështrim, shqyrtim, kufizim, uzurpim, gabim, dënim, fjalim, qëndrim, mendim, burim, gatim, ndikim, fabrikim, teprim, luftim, sundim, regjistrim, fillim, zëvendësim, zgjerim, hipnotizim, dëbim, ilustrim, sugjerim, shërim, provokim, diskriminim, njerëzim, lartësim, shkëmbim, zaptim, hetim, shërim, shpejtim, protestim, dërgim, botim, qëndrim, pasqyrim, komunikim, lundrim, shpërdorim, mishërim, rrjedhim, pushtim, keqpërdorim, veprim, pretendim, shformim, izolim, kompensim.	107
-ist	individualist, artist, egoist, idealist.	4
-(i)sht, -ishte	zakonisht, individualisht, barazisht, pikërisht, praktikisht, tërësisht, detyrimisht, fillimisht, pjesërisht, afërsisht, përfundimisht, përkatësisht, plotësisht, greqisht, hebraisht, gjermanisht, gabimisht, rrjedhimisht, madhërisht, kryesisht, italisht, financialisht, paralelisht, keltishte, fizikisht, latinisht, botërisht, personalisht, lirisht, krejtësisht, individualisht, njëkohësisht, aktualisht, indisht, hebraisht, natyrisht, rrjedhimisht, pjesërisht, politikisht, gjerësisht, bashkërisht, verbërisht, çuditërisht, fizikisht, seriozisht, ilirisht, përgjithësisht, tërësisht, afërsisht.	49
-izëm	imperializëm, heroizëm, myslimanizëm, skepticizëm, bizantinizëm.	4
-je	hamendje, gjendje, prejardhje, mbledhje, zhdukje, mburrje, shpifje, shpikje, stërvitje, përbuzje, shfaqje, puthje, tërheqje, veshje, përleshje, shprehje, heshtje, dërdëllisje, dukje, pamje, mbështjellje, rrojtje, paraqitje, udhëheqje, ndarje, blerje, lidhje, ndrojtje, lutje, përshtatje, zgjedhje, urrejtje, lëvizje, qorollisje, habitje, ngjitje, përmbledhje, përputhje, përndjekje, përkrahje, përshtatje, derdhje, sharje, falënderje, shëtitje, tallje, vjedhje, shtytje, mbrojtje, goditje, fanepsje, pjekje, syrgjynosje.	53
-log, -logji	etnolog, fililolog, fiziologji, biologji, psikologji, terminologji.	6
-llëk	fodullëk , budallallëk.	2
-nik	thatanik, verdhanik , fisnik.	3
-osh	djalosh	1
-onjës	mësonjës, zhurmonjës, botonjës, shkronjës, rregullonjës, përfaqësonjës, kënonjës, imitonjës, kundërshtonjës, shikonjës, mendonjës, kërkojnës, dëftonjës, vëzhgonjës, shëronjës.	15

- or	shekullor, ligjor, madhështor popullor, qendror, fëmijëror, lakror, ambasador, shtazor, kulturor, themelor, miqësor, fjalor, malësor, racor.	15
-ore	malore, bregore, trimërore, engjëllore, shpirtërore, rregullore, shëndetore, kodrinore, popullore, muskulore, gojore, femërore, fushore, pjellore, shkencore, statistikore, themelore, muzikore, perëndimore, shëmbëllore, arbënore, mendore, mjekësore, njerëzore, prindërore, ndëshkimore, popullore, zakonore, jugore, skajore, shtatore.	31
-qar	ziliqar	1
-shëm	i dobishëm, i mëshirshëm, i shpjegueshëm, i kujdesshëm, i çmueshëm, të gatshtëm, të qëndrueshëm, i fuqishëm, i ngadalshëm, i tmerrshëm, i çuditshtëm, të guximshëm, i mjaftueshëm, i hollësishtëm, të shëndetshëm, i arsyeshëm, i mistershëm, rregullshëm, i famshëm, i lavdishëm, i levërdishëm, i mirësjellshëm, i brendshëm.	23
-tar (e)	kombëtare, shqiptar, kryetar, atdhetar, qeveritar, zyrtare, anëtar, themeltare, udhëtar, fetare, shpëtimtare, ndihmestare, amëtar, dëshmitar, tregtar, mesdhetar (e), shkatërrimtar-e, ngadhënjimtar, trashëgimtar, përfundimtar-e, kalimtar-e, gojëtar, përparimtare, gjellëtar, shqiptar-e, sundimtar, qeveritar, vendimtar, gjuhëtar, mesjetare, shkrimtar.	31
-(tor)e	vjershëtor, punëtor, baritor-e	3
-th	flamurth	1
-ues	gjallërues, shakatërrues, kërkues, mbizotërues, ngulmues, kërcënues, gjarpërues, ndërtesues, përfaqësues, dhunues, vëzhgues, sulmues, studiues, pushtues, konservues, imponues, drejtues, komentues, informues, lexues, depërtues, lehtësues, shoqërues.	23
-ushe	brekushe	1
-ushë	zonjushë	1
-xhi	hanxhi, kumarxhi, sazexhi, kallajxhi, dallaverexhi, dyqanxhi	6

Табела 1: Изведени зборови со суфиксите: -ar, -ant, -as(e), -atar, -acak, -an, -ak, -arak, -al, -avec, -azi, -eshë, -ës, -(ë)ri, -(ë)si, -ë(sor), -e, ë(zi), -i, -ik(e), im, -ist, -(i)sht, --ishte, -izëm, -je, -log, -logji, -llëk, -nik, -osh, -onjë, -or, -ore, - qar, -shëm, -(tar)-e, -tor(e), -th, -ues, -ushe, -ushë, -xhi.

Суфиксите пронајдени во прозата на Коница се во поголем број, вкупно 42. Најпродуктивен од сите излегува суфиксот *-im*, со кој успеавме да најдеме 107 зборови кои главно се апстрактни именки со значење на дејство. По суфиксот *-im*, многу продуктивен е и суфиксот *-je* со кој се создадени исто така именки со значење на дејство, од кои успеавме да најдеме 53 зборови. Со суфиксите *-an*, *-as*, се пронајдени именки кои означуваат жители на градови, држави, но се образувани и прилози особено со суфиксот *-as*. Најголемиот број на прилози

за начин во прозата на Коница се образувани од именки и придавки со суфиксот *-isht(e)*. Прилози за начин се образувани и со суфиксот *-azi*. Со суфиксите *-ës, -ar, -tar, -or, -tor, -ist* се образувани именки за луѓе според работата што ја вршат, според структурата со која се занимаваат, според идеологијата која ја следат. Со суфиксот *-izëm* се образувани апстрактни именки кои означуваат одреден идеолошки пат. Придавки со значење на можност за дејство или со други значења се образувани со суфиксот *-shëm*. Со суфиксот *-th* е образувана една именка со значење на деминутив. Значење на деминутив имаат и неколку зборови образувани со суфиксот *-ore* кога се означува место. Со суфиксот *-osh* е образувана една придавка со значење припадност. Во прозата на Коница придавки со отежнувачки, навредливи, потсмевачки нијанси се образувани со суфиксите *-acak, -arak, -aves* и неколку придавки со суфиксот *-ak*. Со суфиксот *-ës* имаме 18 придавки со значење на дејство и 2 именки. Доста продуктивен ни е суфиксот *-ësi* со кој се образувани 37 апстрактни именки формирани од именки, глаголи и прилози. Апстрактни именки од женски род се образувани со суфиксот *-ëri*. Со суфиксот *-ues* се пронајдени 23 именки со значење на дејство. Помалку продуктивен е суфиксот *-(ë)sor -e*, со кој се образувани именки во женски род со значење на дејство, и со суфиксот *-ëzi* има една апстрактна именка во женски род. Со суфиксот *-i* се образувани изведени зборови од именки. Суфиксот *-ar* има образувано именки кој именуваат некое лице со што се занимава или местото каде се наоѓа еден предмет. Суфиксот *-xhi* образува именки кои го означуваат лицето според вештината што ја вежба или работата што ја работи, или според некоја карактерна особина, обично негативна, како што се именките *kumarxhi, dallaverexhi* etj. Со суфиксот *-ushe* имаме едена конкретна именка која е образувана од именката *brekë (brekushe)*, а со суфиксот *-ushë* кој има значење на намалување или галовност ја имаме именката *zonjushë*. Суфиксот *-qar* многу малку е застапен и со овој суфикс успеавме да најдеме една придавка, *ziliqar*. Во јазикот на Коница е доста карактеристичен суфиксот *-onjëš* се кој се образувани голем број именки. Доста продуктивен се покажува и суфиксот *-ik(e)* со кој се образувани 31 придавка, а со суфиксот *-nik* се образувани 3 придавки. Со суфиксот *-al* се образувани придавки од именките. Со суфиксот *-eshë* се образувани 3 именки од женски род. Со наставките *-log* и *-logji* се образувани именки кои означуваат одредено поле на истражувачка дејност, или личност која се занимава со таа наука. Со суфиксот *-llëk*, се образувани зборови од турско потекло *budallallëk, fodullëk*.

Заклучок

Во прозата на Коница сретнавме вкупно 527 изведени зборови со суфикси. Фактот дека Коница бил извонреден познавач на убавиот албански збор, несомнено го потврдува зборообразувањето во неговата проза која е доста богата и разновидна. Изведените зборови се образувани од едноставни, изведени и сложени зборови. Суфиксите се директно поврзани со коренот или индиректно, преку средна тема. Суфиксацијата е доста продуктивна и го сочинува најголемиот број зборови што се образуваат на овој начин.

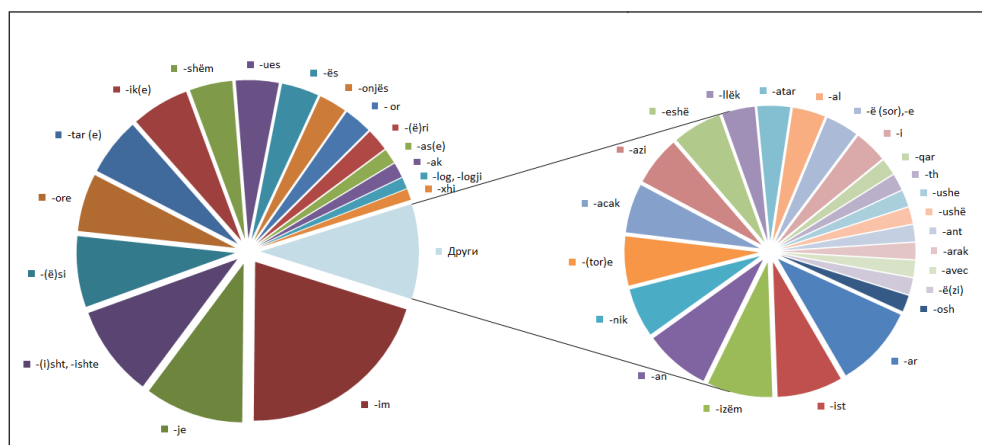
Од суфиксите најпродуктивни се: *-im, -je, -isht(e), -ësi, -tar, -ore* etj., со кои се образуваат најголем број зборови. Формантот *-im* е најразновиден и најпродуктивен во образување на именки со значење на дејство, кои се спојуваат со глаголски зборообразувачки теми кои завршуваат со *-oj* и *-ej*: *përjetim (përjetoj), zbukurim (zbukuroj), guxim (guxoj)* итн. На второ место според застапеноста е формантот *-je* со кој се образувани исто така именки од женски род: *shpifje, shpikje, stërvitje, përbuzje, shfaqje*. Третото место по продуктивноста во прозата на Фаик Коница го зазема суфиксот *-isht(e)* кој се поврзува почесто со именки кои завршуваат со *-(ë)si, -ë(ri), -im, -i*: *gjerësi (gjerësisht), madhëri (madhërisht), detyrim (detyrimisht), liri (lirisht)* итн.

Зборовите образувани со суфикси ја збогатија лексиката на нашиот јазик. Со нив се образувани голем број именки, придавки, глаголи и прилози.

Статистичка анализа на изведените зборови

Изведените зборови	Вкупно
Изведени зборови со суфиксација	527

Графички приказ на суфиксите според застапеноста

Користена литература:

- Beci, B. (2005). Gramatika e gjuhës shqipe. Shkup, Prishtinë, Tiranë: Logos A.
- Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe. (1976). Tiranë: Akademia e Shkencave e RPS të Shqipërisë: Intituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë.
- Gramatika e gjuhës shqipe I. (2002). Tiranë: Akademia e Shkencave e Shqipërisë: Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë.
- Hamiti, S. (2009). Letërsia moderne shqipe. Tiranë: UET-Press.
- Hysa, E. (2004). Formimi i emrave me ndajshtesa në gjuhën shqipe. Tiranë: Mësonjëtorja.
- Konica, F. (2016). Dr. Gjilpëra zbulon rrënjët e dramës së Mamurrasit. Tetovë: Çabej.
- Konica, F. (2016). Katër prralla nga Zullulandi. Tetovë: Çabej.
- Konica, F. (2016). Shqipëria si m'u duk. Tetovë: Çabej.
- Konica, F. (2016). Shqipëria-Kopshti shkëmbor i Evropës Juglindore dhe shkrime të tjera. Tetovë: Çabej.
- Thomai, J. (2002). Leksikologjia e gjuhës shqipe. Tiranë: Shtëpia botuese e librit universitar.

